

Opinia do ustawy

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Celem ustawy jest przede wszystkim zmiana części, budzących kontrowersje, przepisów obowiązującej już niemal rok nowej ustawy o podatku od towarów i usług. Zebrane doświadczenia w stosowaniu nowych i skomplikowanych przepisów pozwoliły na ich doprecyzowanie bądź uchylenie tych z nich, które się nie sprawdziły. Ponadto celem ustawy jest także próba rozwiązania zagadnienia tzw. złych długów.

Wśród zmian zawartych w ustawie warto wskazać następujące:

- doprecyzowanie przepisów, zgodnie z którymi przekazywanie drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych, prezentów o małej wartości oraz próbek nie będzie traktowane jak dostawa towarów; zgodnie z nową regulacją przez prezenty o małej wartości rozumieć się będzie przekazywane przez podatnika jednej osobie towary o łącznej wartości nie przekraczającej w roku podatkowym 100 zł – jeżeli podatnik będzie prowadził ewidencję pozwalającą na ustalenie tożsamości osoby obdarowanej lub gdy nie prowadzi takiej ewidencji a jednostkowa cena lub koszt towaru przekazanego nie przekracza 5 zł; złagodzone także definicje próbki, zgodnie z którą za próbkę uznaje się niewielką ilość towaru reprezentującą określony rodzaj lub kategorię towarów, a nie jak dotychczas - "najmniejszą ilość towaru pobraną z dużej partii", (zmiana zawarta w art. 1 w pkt 3)
- rozszerzono zakres czynności nie uznawanych za samodzielnie wykonywaną działalność gospodarczą na umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontrakty menadżerskie i inne umowy o podobnym charakterze oraz na usługi twórców i artystów (zmiana zawarta w art. 1 w 6),
- doprecyzowano moment powstania obowiązku podatkowego w przypadku wydania towarów na podstawie umowy komisji – obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania przez komitenta zapłaty za wydany towar, nie

później jednak niż w ciągu 30 dni od dostawy towarów dokonanej przez komisanta (zmiana zawarta w art. 1 w pkt 7 w lit. e),

- doprecyzowano przepis opodatkowujący otrzymane dotacje, subwencje i inne dopłaty o podobnym charakterze – w przypadku gdy dopłaty te mają bezpośredni wpływ na cenę towarów i usług dostarczanych przez podatnika (zmiana w art. 1 w pkt 10 w lit. a),
- zrezygnowano ze zbyt formalistycznego wymogu żądania dokumentu potwierdzającego przyjęcie przez nabywcę towaru na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, jako elementu niezbędnego do potwierdzenia dostawy wewnątrzwspólnotowej (zmiana zawarta w art. 1 w pkt 13).

Zmianie uległ też sposób obliczania kwoty podatku naliczonego, o którą można obniżyć kwotę podatku należnego w przypadku nabycia samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony. Zgodnie z nową regulacją odliczeniu będzie podlegało jedynie 60% kwoty podatku określonego w fakturze - jednak nie więcej niż 6 tys. zł. Ograniczenie to nie będzie dotyczyło pojazdów, które spełniają wymogi techniczne określone w ustawie, potwierdzone dodatkowymi badaniami technicznymi przeprowadzonymi przez okręgową stację kontroli pojazdów.

Ważnym elementem ustawy jest dodanie przepisów, których celem jest ograniczenie zjawiska tzw. złych długów. Zgodnie z nowymi przepisami podatnik będzie mógł skorygować podatek należny z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług w przypadku wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, stanowiących koszty uzyskania przychodów. Jeżeli podatnik spełni warunki określone w ustawie będzie mógł dokonać korekty w rozliczeniu za okres rozliczeniowy następujący po miesiącu, w którym wierzytelność została odpisana jako nieściągalna i zaliczona do kosztów uzyskania. Dłużnik natomiast będzie zobowiązany do dokonania korekty deklaracji za okres, w którym dokonał odliczenia podatku naliczonego.

Ponadto doprecyzowane przepisy dotyczące zwrotu kwoty podatku naliczonego w formie zaliczek oraz przepisy związane ze zwrotem podatku podróznym.

Uwagi do ustawy:

1) w art. 1 w pkt 6 w lit. a w tiret drugim, pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 13 pkt 2-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, jeżeli wykonanie tych czynności wynika z umowy pomiędzy zlecającym i wykonującym zlecane czynności określającej warunki wykonywania tych czynności i wynagrodzenie oraz przewiduje odpowiedzialność zlecającego wobec osób trzecich,";

Poprawka ma na celu "ucywiliżować" jeden z najbardziej kontrowersyjnych przepisów ustawy, przy okazji nowelizacji tego przepisu. Dotychczasowa treść jest nieczytelna i niezrozumiała.

W tym celu należy porównać zaproponowaną przez Sejm treść z treścią powyższej poprawki:

<i>wersja z ustawy</i>	<i>uwagi</i>	<i>wersja z poprawki</i>
<i>z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 13 pkt 2-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,</i>	bez zmian	<i>z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 13 pkt 2-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,</i>
<i>jeżeli z tytułu wykonania tych czynności osoby te są związane ze zlecającym wykonanie tych czynności prawnymi więzami tworzącymi stosunek prawny pomiędzy zlecającym wykonanie czynności i wykonującym zlecane czynności</i>	osoby nie są związane ze zlecającym z tytułu wykonywania czynności ale z tego powodu, że łączy ich umowa; więzy prawne tworzące stosunek prawny to jest właśnie umowa cywilnoprawna pomiędzy zlecającym i wykonującym zlecenie	<i>jeżeli wykonanie tych czynności wynika z umowy pomiędzy zlecającym i wykonującym zlecane czynności</i>
<i>co do warunków wykonywania tych czynności, wynagrodzenia i odpowiedzialności zlecającego wykonanie tych czynności wobec osób trzecich,</i>	są to niezbędne elementy jakie powinna określać umowa łącząca strony; ustawodawca nie przesądza w jaki sposób ma być ukształtowana odpowiedzialność zlecającego, choć wydaje się że należy wyraźnie wskazać, iż to on ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich z tytułu wykonania zleconych czynności przez zleceniobiorcę	<i>określającej warunki wykonywania tych czynności i wynagrodzenie oraz przewiduje odpowiedzialność zlecającego wobec osób trzecich,</i>

2) w art. 1 w 7 w lit. c w tiret drugim, w pkt 11 po wyrazach "członków spółdzielni będących właścicielami lokali" dodaje się wyrazy ",osób niebędących członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali" oraz wyrazy "ust. 1, 2, 4 i 5" zastępuje się wyrazami "ust. 1-2, 4 i 5";

Poprawka dostosowuje ustawę do sytuacji powstałej po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 marca 2004 r. (K32/03) zgodnie z którym nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu nie jest uzależnione od członkostwa w spółdzielni; w pozostałej części poprawka dostosowuje ustawę o podatku VAT do równoległej nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych;

3) w art. 1 w pkt 17 w lit. a, w ust. 4:

a) w pkt 1 i w pkt 2 trzykrotnie, wyrazy "części bagażowej" zastępuje się wyrazami "części przeznaczonej do przewozu ładunków",

b) w pkt 3 wyrazy "część bagażowa" zastępuje się wyrazami "część przeznaczoną do przewozu ładunków";

Poprawka ma na celu dostosowanie przepisów ustawy do terminologii zawartej w ustawie prawo o ruchu drogowym;

4) w art. 1 w pkt 17 w lit. a, w ust. 4 w pkt 3 wyraz "odkrytą" zastępuje się wyrazem "otwartą";

Poprawka ma charakter językowy i ma lepiej oddać słownikową i encyklopedyczną definicję pikapa, jednakże nie usuwa wątpliwości czy pojazd spełnia wymagania ustawodawcy w przypadku gdy otwarta część przeznaczona do przewozu ładunku jest osłonięta plandeką lub tzw. hard topem – zdejmowanym dachem.

5) w art. 1 w pkt 17 w lit. a, w ust. 5 wyrazy "Wymagania dla pojazdów samochodowych określone w ust. 4 pkt 1-4 określa się" zastępuje się wyrazami "Spełnienie wymagań dla pojazdów samochodowych określone w ust. 4 pkt 1-4 stwierdza się";

Poprawka ma charakter redakcyjny, ponieważ wymagania jakie mają spełniać pojazdy samochodowe są określone w ustawie, a nie przez stacje kontroli pojazdów, które mają jedynie stwierdzić spełnienie tych wymagań;

6) w art. 1 w pkt 17 w lit. c, w ust. 6 wyrazy "ust. 3-5" zastępuje się wyrazami "ust. 3-5c";

Poprawka uzupełnia odesłanie o dodane wcześniej ust. 5a-5c, które również powinny mieć zastosowanie do importu samochodów;

7) w art. 1 w pkt 19 przed lit. a dodaj się lit. ... w brzmieniu:

"...) w ust. 1 w pkt 3 wyrazy "art. 86 ust. 3 i 5" zastępuje się wyrazami "art. 86 ust. 3";

Poprawka dostosowuje odesłanie do nowej treści art. 86 ust. 3 i 5;

8) w art. 1 w pkt 20, w art. 89a w ust. 2 w pkt 6 wyrazy "28 dni" zastępuje się wyrazami "30 dni";

Poprawka ma na celu ujednoczyć termin, do którego dłużnik może uregulować należności (w art. 89b w ust. 1 dłużnik ma 30 dni na takie działania);

9) w art. 1 w pkt 22 w lit. a w zadaniu wstępnym po wyrazach "w ust. 1" dodaje się wyrazy "wyrazy "art. 90 ust. 2-7" zastępuje się wyrazami "art. 90 ust. 2-6 lub przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 11" oraz";

Poprawka dostosowuje treść ust. 1 do zmian dokonanych w art. 90 tj. uchylecia ust. 7 i dopuszczenia określenia innej metody obliczania proporcji przez ministra w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 11;

10) w art. 1 w pkt 24, w art. 93 w ust. 3 w pkt 4 i 5 należy rozstrzygnąć, czy przepisy te nie powinny być wydzielone w odrębnej jednostce redakcyjnej, ponieważ odnoszą się do stanów faktycznych, które będą miały miejsce później niż złożenie wniosku przez podmiot uprawniony, a więc do nich nie może się odnosić stwierdzenie, że warunki te "zostały spełnione". Ponadto należy doprecyzować czy zobowiązanie do nieskorzystania ze zwolnienia będzie wiązało podatnika przez cały okres obowiązywania ustawy czy tylko przez okres wypłaty zaliczki;

11) w art. 1 w pkt 31, w ust. 8a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) zarejestrowanie jako podatnika podatku";

Poprawka redakcyjna;

12) w art. 1 w pkt 31, w ust. 8a skreśla się pkt 5;

Poprawka ma na celu usunięcie zbędnego powtórzenia w ustawie, ponieważ obowiązek utrzymania kaucji wynika z ust. 9 art. 127;

13) w art. 5 , w związku z tym, iż nowy przepis definiujący samochody osobowe wchodzi w życie w innym terminie niż ustawa, wydaje się że nowe zasady powinny obowiązywać od momentu wejścia tych przepisów w życie, a nie całej ustawy, ponieważ wykonanie obowiązków może być niewykonalne.

14) w art. 5 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: *"Do chwili uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w art. 86 ust. 5, ustawy wymienionej w art. 1, podatnik ma prawo do obniżenia kwoty lub zwrotu różnicy podatku należnego na zasadach dotychczasowych."*;

Brakuje konkluzji w przepisie przejściowym, zgodnie z którą podatnik, który nie podpadał pod tzw. wzór Lisaka i mógł odliczać podatek za paliwo, będzie mógł odliczać podatek za paliwo dopiero po spełnieniu wymagań z art. 86 ust. 4 pkt 1-4 i uzyska zaświadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 5;

15) Brakuje także przepisu określającego sytuacje podatników, którzy dokonali celowego zakupu pojazdu, który nie podpadał pod wzór Lisaka, tak aby mogli odliczać podatek za paliwo a w chwili obecnej zakupione przez nich pojazdy nie spełnią wymagań o których mowa w art. 86 ust. 4 pkt 1-4. Brak tego przepisu może narazić ustawę na zarzut braku zgodności z Konstytucją z powodu naruszenia zasad wywodzonych z zasady państwa prawa tzn. pewności obywateli wobec prawa i przewidywalności działań racjonalnego ustawodawcy. Z tego powodu wydaje się koniecznym dodanie przepisu przejściowego, który umożliwi tym podatnikom do momentu zbycia tych pojazdów odliczanie podatku za paliwo. Ustawodawca może określić ramy czasowe, w których podatnik będzie musiał podjąć stosowne w ramach wykonywanej działalności gospodarczej i mógłby określić maksymalny okres obowiązywania takiego przepisu np. dwa - trzy lata.

"Art. 5a. W stosunku do samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych, nabytych przed dniem wejścia ustawy w życie, do których w dotychczasowym stanie prawnym art. 88 ust. 1 pkt 3 nie miał zastosowania, i które nie spełniają wymagań, o których mowa w art. 86 ust. 4 pkt 1-4, ustawy wymienionej w art. 1, przepisu art. 88 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do dnia dokonania dostawy tego pojazdu, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2006 r.";

16) z uwagi na przebieg procesu legislacyjnego należy zmienić datę wejścia ustawy w życie oraz uzupełnić wykaz przepisów związanych z poprawką "samochodową":

w art. 7:

a) wyrazy "1 kwietnia 2005 r." zastępują się wyrazami "1 maja 2005 r.";

b) wyrazy "art. 1 pkt 17, który wchodzi" zastępuje się wyrazami "art. 1 pkt 17, pkt 19 lit. a w zakresie ust. 3a pkt 6, pkt 35 oraz art. 2, 4 i 5, które wchodzi";

Poprawkę tę należy ewentualnie uzupełnić o przepis dodany na podstawie uwagi nr 7.

Sporządził:

Adam Niemczewski